

[Vilhelm Rasmussen.]

det for det tredje imødekomme en Beslutning paa mit Partis sidste Kongres i 1931, hvor man vedtog følgende, som jeg beder den højtærede Formand tillade mig at oplæse:

„Ministeriet opfordres til at overveje de nye Former for Opdragelse og Undervisning og til at sætte et Arbejde i Gang for Ændringer i Lovgivningen og Undervisningen, saaledes at Vejen aabnes for nye Principper, hvis Maal maatte være at udvikle Børnenes selvstændige Tænkning og Virkelyst samt deres Samfundsfølelse.“

Det maa i høj Grad paaskønnes, at den højtærede Minister har forsøgt i dette Lovforslag, som indeholder saa mange værdifulde Forslag til Fremskridt, at give en Definition af Begrebet Folkeskole, en Definition, som vi ikke har i den danske Lovgivning, men jeg er ikke helt vis paa, at den Definition, der her er givet, virkelig slaar til i Forhold til Forslagets egne Paragraffer. Det hedder jo i Definitionens Stykke 1, at Folkeskolen er den kommunale Skole for Børn fra 7 Aars Alderen til 15 Aars Alderen; men efter Forslaget kan man jo knytte til B.-Skoler en 2-aarig Undervisning, som medfører, at Børnene bliver i Skolen, til de er 16 Aar gamle. Dernæst omfatter dette Forslag ikke alene de eksamensfri Skoler; men ogsaa Mellemskolen af 1903, og derfor tvivler jeg noget om, at man kan sige som i Stykke 2, at den Folkeskole, der nu her defineres, kan være det fælles Uddannelsesgrundlag for alle Samfundsmedlemmer, i hvert Fald kan man da ikke sige, hvad der er sagt i Bemærkningerne Side 15, at Folkeskolen skal have sit Maal i sig selv. Det gælder, saa længe der ingen Eksamen er, derimod ikke, naar man indfører Mellemskolen af 1903. Men dette kan drøftes i Udvalget; jeg gaar ud fra, at det ikke for den højtærede Minister er et Kardinalpunkt, og at man altsaa let vil kunne blive enig om at ændre en lille Kende i Definitionen.

Hvad denne nydefinerede Folkeskole nærmere angaar, foreslaar den højtærede Minister, at vi fremtidig skal have to Hovedformer A. og B.; som igen har mange Varianter. Jeg vil bede det høje Tings Medlemmer se efter i Lovforslaget, Side 43 og 44. Paa disse Sider oplyser den højtærede Minister, hvor mange Skoleformer der efter Ministerens Forslag og efter hans Opfattelse vil kunne blive. Optæller man dem, kommer man til det Resultat, at det er 16 Former; men det er næppe en Udtøm-

men af alle Muligheder. Til de 7 anførte Former af B.-Skoler maa der da føjes alle dem, der kan opstaa baade ved, at man har 1 Aars og 2 Aars fortsættende Undervisning, saa der kan altsaa blive 3 Gange saa mange, og dersom man opstiller skematisk alle de Former af Mellemskoler, som Forslaget gaar ud paa at muliggøre, saa tror jeg, man kommer op paa et meget større Tal end det, den højtærede Minister har anført. Jeg for min Del er ved meget omhyggelig Opstilling kommet til det Resultat, at det bliver saadan noget som 48 Former i alt af B.- og A.-Skoler tilsammen, og ved denne Opstilling har jeg endda slet ikke taget Hensyn til de talrige mulige Varianter med Hensyn til Fagene, men udelukkende til Varianter med Hensyn til Klassedeling og Klassetal. Nu vil jeg ikke gerne forstaa saadan, at jeg skulde have noget imod Livets Mangfoldighed; tværtimod, men der er et Punkt, paa hvilket jeg har en vis Betænkelighed, og det er dette, at den højtærede Minister foreslaar, at man bruger Udtrykket Mellemskole som Betegnelse for A.-Formen. Jeg vilde ikke have noget som helst imod at benytte det, hvis det udelukkende var Skolemænd, der skulde forstaa det, men jeg er lidt ængstelig for, at der i Befolkningen kan opstaa en Usikkerhed. Mellemskolen af 1903 er nu i Løbet af 30 Aar blevet forstaaet af Befolkningen. Den Haandværker eller handlende, som vil ansætte en Lærling, ved derfor nu nogenlunde, hvad han faar, naar det er en Mellemskoleelev. Men nu sætter jeg, at den højtærede Ministers Forslag vedtages; saa har vi ikke alene den gamle Mellemskole, men de talrige nye Former af Mellemskoler, og hvis saa en Haandværker eller handlende spørger det unge Menneske om hans Skolegang og faar Svaret, at han har gaaet i Mellemskolen, saa er det intet Svar. Saa maa det først undersøges, om det er en Eksamensmellemskole eller ikke, og dernæst, hvilken Variant det er af de højst forskellige Mellemskoler, der ikke har Eksamen. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister elskværdigt at overveje, om det dog alligevel ikke var rigtigere af Hensyn til Befolkningen at bruge andre Benævnelser; f. Eks. dem, den store Skolekommission i al Beskedenhed bragte i Forslag, nemlig Ordet Forskole for de mindre Børn og Grundskole for de større Børn, parallelt bl. a. med Mellemskoler, der har Eksamen, og det hele kunde man saa godt kalde Folkeskole.

Medens jeg altsaa har nogen Betænkelighed, hvilket ikke er ensbetydende med,